

QP CODE: 26019392

Reg No :

Name :

MA DEGREE (CSS) EXAMINATION, MARCH 2026

Fourth Semester

M A SANSKRIT SPECIAL (SAHITYA) - REVISED

Core Courses - SA030401 - SANSKRIT POETICS VI – RASAGANGADHARA

2019 Admission Onwards

29F242D7

Time: 3 Hours

Weightage: 30

Part A (Short Answer Questions)

Answer any **eight** questions.

Weight 1 each.

1. विश्वनाथोक्तं काव्यलक्षणं जगन्नाथः कथं निरस्यति?
2. पापविशेषस्य तत्र प्रतिबन्धकत्वकल्पनाद्वा न दोषः - विशदयत।
3. मध्यमकाव्यस्वरूपं यथाग्रन्थं निरूपयत।
4. जगन्नाथोक्तदिशा अधमकाव्यलक्षणं प्रतिपादयत।
5. अन्यथा स्वस्रादेरपि कान्तात्वादिना तत्त्वापत्तेः - विशदयत।
6. तेन रसास्वादस्य काव्यव्यापाराजन्यत्वेऽपि न क्षतिः - विशदयत।
7. रसास्वादविषये जगन्नाथोक्तं नवम दशमं एकादशञ्च मतमुपपादयत।
8. आचार्याभिनवगुप्तमते द्विविधकल्पानुकूलां रससूत्रव्याख्यां लिखत।
9. अरविन्दवत्सौन्दर्यमस्य इति वाक्ये शाब्दबोधं कथमिति प्रतिपादयत।
10. अरविन्दवन्मुखम् इत्यत्र शाब्दबोधं निरूपयत।

(8×1=8 weightage)

Part B (Short Essay/Problems)

Answer any **six** questions.

Weight 2 each.

11. जगन्नाथोक्तदिशा काव्यलक्षणं सदलप्रयोजनं निरूपयत।
12. तस्माद् वेदशास्त्रपुराणलक्षणस्येव काव्यलक्षणस्यापि शब्दनिष्ठतैवोचिता - विशदयत।

13. शयिता सविधेऽप्यनीश्वरा सफलीकर्तुमहो मनोरथान्। दयिता दयिताननाम्बुजं दरमीलन्नयना निरीक्षते।। कस्य उदाहरणमिदम् ? जगन्नाथोक्तदिशा विचारयत।
14. प्रहरविरतौ मध्ये ... इत्यत्र गुणीभूतव्यङ्ग्यत्वं निरस्य ध्वनित्वं स्थापयत।
15. विभावादीनामपि साक्षिभास्यत्वमविरुद्धम् - विशदयत।
16. रसास्वादविषये लोल्लटमतं यथाग्रन्थं विशदयत।
17. अरविन्दसुन्दरं मुखम् इत्यत्र शाब्दबोधं निरूपयत।
18. सौन्दर्येण अरविन्देन तुल्यम् इति वाक्यात् कीदृशः शाब्दबोधः जायते ? विशदयत।

(6×2=12 weightage)

Part C (Essay Type Questions)

Answer any **two** questions.

Weight 5 each.

19. मम्मटोक्तं काव्यलक्षणं यथाग्रन्थं खण्डयत।
20. रसगङ्गाधरोक्तदिशा प्रतिभां निरूपयत।
21. रसास्वादविषये अभिनवगुप्तसम्मतं मतं जगन्नाथोक्तदिशा प्रतिपादयत।
22. शाब्दबोधं निरूपयत – 1) अरविन्दतुल्यो भाति 2) अरविन्दमिव सुन्दरम् 3) अरविन्देन तुल्यम् 4) अरविन्दमाननं च समम्।

(2×5=10 weightage)

